

Bemærkninger til forslag til landstingsforordning om arbejdsformidling m.v.

Almindelige bemærkninger

Dette forslag til landstingsforordning om arbejdsformidling m.v. er et led i arbejdsmarkedsreformen, som blev igangsat i 1998 med et fire-strengt reformprogram omfattende arbejdsmarkedsanalyser og –statistik, arbejdsmarkedets struktur og organisering, lovgivningsreform samt kvalificering af arbejdsstyrken.

En væsentlig del af målsætningen for arbejdsmarkedspolitikken er opkvalificering af den del af arbejdsstyrken, der står til rådighed for arbejdsmarkedet. Målet er at dække behovet for kvalificeret arbejdskraft og reducere behovet for udefra kommende arbejdskraft. Målet er ligeledes at sikre uddannelse eller arbejde til de ledige med henblik på social mobilitet.

En anden væsentlig målsætning for arbejdsmarkedsreformen er etablering af vejlednings- og introduktionscentre i kommunerne. Med disse skabes bedre rammer for gennemførelse af uddannelse og opkvalificering. Med de individuelle handlingsplaner sikres gennemførelse af de mål, der er sat for den enkelte. Dette vil på sigt reducere marginalisering af dele af arbejdsstyrken f. eks. unge.

Det er en væsentlig målsætning, at arbejdsmarkedsreformen udmøntes i lovgivning i relevant omfang. Gældende landstingsforordning om arbejdsformidling er fra 1988, og der er behov for at gøre lovgivningen mere tidssvarende, enkel og lettere tilgængelig for brugerne. Endvidere er der i forslaget sket konsekvensrettelser, eksempelvis som følge af den kommunale styrelseslov fra 1994, hvorefter kommunalbestyrelser ikke længere har pligt til at nedsætte et arbejdsmarkedsudvalg.

Formålet med dette forslag til landstingsforordning er overordnet at fastlægge rammer for, hvordan den lokale arbejdsmarkedsindsats kan udvikles i relation til de mål, som lokalbefolkningen via kommunalbestyrelsen ønsker at nå, og på sigt at effektivisere såvel arbejdsformidlingen og opkvalificeringsindsatsen lokalt og på landsplan.

Der er indsat en ny bestemmelse om, at Landsstyret kan oprette en landsdækkende IT-baseret jobbank. Formålet er at gøre arbejdsformidlingen smidigere og lettere tilgængelig for brugerne, med mulighed for større individuel servicering. Ledige kan endvidere få kendskab til uddannelsessteder, uddannelsesmuligheder, jobtilbud m.v.

Høringssvar :

Der er indkommet høringssvar fra :

Direktoratet for Infrastruktur og Boliger, SIK, Grønlands Statistik, Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Kiiip, Indenrigskontoret, KANUKOKA, AK, Grønlands Arbejdsgiverforening, Direktoratet for Sundhed, Familiedirektoratet, Skattedirektoratet, PIP, Sekretariatet, Administrationsdirektoratet og ØD.

Familiedirektoratet, PIP, AK, Skattedirektoratet, Indenrigskontoret, Personaleadministrationen, Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har ingen bemærkninger til forslaget

Direktoratet for Infrastruktur og Boliger bemærker, at forslaget har gode intentioner, men de økonomiske konsekvenser er ikke tilstrækkeligt tydelige. Desuden vurderer Direktoratet, at det vil blive administrativt tungt at indføre individuelle handlingsplaner.

SIK ønsker §1, stk. 3 i den gældende forordning genindsat, hvilket Landsstyret har efterkommet. SIKs ønske om fastholdelse af kommunalbestyrelsens pligt til nedsættelse af arbejdsmarkedsudvalg, har Landsstyret ikke efterkommet. SIK beklager, at der ikke længere er en bestemmelse om forsøgsordning for organisationernes ret til at etablere arbejdsformidling, men pointerer, at det væsentligste er, at arbejdsformidlingen fungerer optimalt. Desuden ønsker SIK klarhed over hvorfor bekendtgørelse nr. 5 af 3. september 1982 er ved at blive ophævet. Landsstyret henviser til §16, stk. 2, hvor der står, at denne bekendtgørelse videreføres, indtil den ændres eller ophæves.

SIK er af den opfattelse, at etablering af introduktions- og vejledningscentre er et skridt i den rigtige retning.

Grønlands Statistik har generelle bemærkninger om afstemning af GS's kompetence i relation til dataindsamling og Direktoratets intentioner om etablering af jobbank registrering af data i øvrigt.

GS stiller konkrete spørgsmål til introduktions- og vejledningscentrenes funktion. Landsstyret skal bemærke, at der i bemærkningerne til forslaget er taget højde for dette. GS anfører endvidere, at de økonomiske konsekvenser bør analyseres nærmere. Landsstyret henviser til afsnittet om økonomiske konsekvenser i herværende bemærkninger.

KANUKOKA har haft forslaget i høring i kommunerne, og 10 kommuner har svaret. KANUKOKA mener, at forordningens vedtagelse forudsætter klare regler om kommunalbestyrelsernes opgaver i forbindelse med forordningen, bevilling af økonomiske midler, regler for forsøgsvirksomhed og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Landsstyret henviser til bestemmelser om intentioner for udarbejdelse af nærmere regler. Bestemmelsen i § 3, stk 3 er bragt i overensstemmelse med Grundloven. KANUKOKA efterlyser regler for rådighedsbegrebet for de arbejdssøgende. Landsstyret kan oplyse, at dette arbejde pågår i samarbejde med bl. a. KANUKOKA.

Generelt er KANUKOKA af den opfattelse, at forordningen vil medføre øgede omkostninger for kommunerne. Vedr. de økonomiske konsekvenser henviser Landsstyret til det udvidede afsnit om dette i herværende bemærkninger til forordningen.

Grønlands Arbejdsgiverforening har forskellige bemærkninger af teknisk karakter, som er indarbejdet. Desuden havde GA gerne set en langt mere detaljeret beskrivelse af minimumskrav til kommunernes indsats. Landsstyret henviser til, at forordningsforslaget er en rammelov.

Direktoratet for Sundhed har ingen bemærkninger til forslagens indhold, men stiller spørgsmål ved finansieringen af vejlednings- og introduktionscentrene og udgifter til bohavflytning, og understreger, at Direktoratet på ingen måde kan påtage sig medfinansiering.

Økonomidirektoratet, herunder Strukturpolitisk Kontor har en række bemærkninger til forslaget, som kan sammenfattes i tre hovedpunkter :

- 1) ØD savner en beskrivelse af forslagens direkte og afledte økonomiske konsekvenser
- 2) ØD erfarer, at forslaget lægger op til reel decentralisering af arbejdsmarkedspolitikken. ØD ønsker i den henseende en nærmere beskrivelse af, hvordan dette harmonerer med ønsket om et samlet arbejdsmarked
- 3) ØD har meget svært ved at finde det substantielle nyskabende i forslaget i forhold til det arbejdsmarkedspolitiske indhold, og mener at de nye elementer sagtens kunne finde plads indenfor den gældende landstingsforordning.

Hertil skal Landsstyret henviser til herværende afsnit om økonomiske konsekvenser og intentionerne i Arbejdsmarkedsreformen om løbende tilpasning af lovgivningen til arbejdsmarkedsreformens proces.

Sekretariatet har foretaget lovteknisk gennemgang, og ændringer er herefter indarbejdet.

Økonomiske konsekvenser:

Som følge af reglerne om, at kommunalbestyrelsen kan oprette vejlednings- og introduktionscentre til administration af kommunalbestyrelsens opgaver efter denne landstingsforordning, og at Landsstyret kan fastsætte regler om bl.a. tilskud og drift af centrene, kan forslaget få økonomiske konsekvenser for Landskassen. Det er hensigten, at finansieringen af aktiviteterne i medfør af § 5 sikres i forbindelse med revisionen af finansieringen af ungdomstjenesterne og de lokale erhvervsskoler. Revisionen af finansieringen af ovennævnte aktiviteter skal ske i samarbejde med kommunerne. Såfremt der herved sker ændringer i opgave- /byrdefordelingen mellem kommunerne og Hjemmestyret, skal dette forhandles mellem KANUKOKA og Landsstyret.

Bestemmelsen i forslaget § 7, hvorefter den anviste holdes skadesløs for udgifter til transport og bohaveflytning, såfremt anvisningen medfører bopælsskift, vil have økonomiske konsekvenser.

Finansieringen kan eventuelt ske gennem oprettelse af en fond eller en pulje med det formål at sikre, at arbejdskraften kan flytte derhen, hvor der er mest behov for det, uden at det belaster den arbejdssøgende eller den virksomhed, som efterspørger arbejdskraften.

Der vil være økonomiske konsekvenser for Landskassen ved etablering og drift af en eventuel landsdækkende jobbank, som på nuværende tidspunkt afholdes på finansloven inden for bevillingen til arbejdsmarkedsreformen. Der kan eventuelt være økonomiske konsekvenser for kommunerne til etablering af den fornødne IT-teknologi lokalt samt til uddannelse af medarbejdere.

Administrative konsekvenser:

Forslaget vil i opstartsfasen medføre mere administration i centraladministrationen som følge af etableringen af en eventuel jobbank, men eventuelt mindre administration i kommunerne, da brug af jobbanken forventes at medføre en hurtigere og mere fleksibel arbejdsformidling.

Bestemmelsen i forslaget om årlig rapport om arbejdsmarkedsindsatsen kan få administrative konsekvenser, for så vidt der ikke tages højde for dette i det daglige administrative arbejde i centraladministrationen, men ved en fokuseret indsats omkring arbejdsmarkedsområdet, kan administrationen eventuelt nedbringes på længere sigt, ved at indsatsområderne bliver mere tydeliggjort.

Bestemmelsen om individuel handlingsplan jf. § 5, kan få administrative konsekvenser for kommunerne, da der eventuelt i opstartsfasen skal afsættes flere personaleressourcer til varetagelse af denne opgave.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Som altovervejende hovedregel varetager kommunerne alene lokale kommunale opgaver, herunder arbejdsformidling. Kommunerne kan vælge at indgå et regionalt samarbejde om kommunale opgaver. Landsdækkende opgaver varetages af Landsstyret, i denne sammenhæng kan nævnes den eventuelt kommende landsdækkende, IT-baserede jobbank jf. § 10.

Denne forordning begrænser ikke kommunernes muligheder for at bidrage til erhvervsudviklingen gennem Landstingslov om kommunernes investering i erhvervmæssig virksomhed.

Til § 2

Bestemmelsen fastlægger, hvilke opgaver kommunerne har som led i en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Kommunerne har ansvaret for at følge med i den lokale udvikling på arbejdsmarkedet.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til § 5 stk.1, 3 og 4 i gældende Landstingsforordning, med tilføjelse af uddannelses- og erhvervsvejledning.

I forbindelse med reform af de erhvervmæssige grunduddannelser, hvor der blandt andet lægges op til, at ansøgerne gives større forudsætninger for at påbegynde en erhvervmæssig grunduddannelse end i det gamle STI-system, forudsættes det, at der etableres uddannelses- og erhvervsintroduktionsforløb, som kan opkvalificere de ansøgere, der ikke har tilstrækkelige forudsætninger for at påbegynde en erhvervmæssig grunduddannelse.

Det skal sikres, at der etableres lokale vejlednings- og introduktionscentre, således at man direkte kan servicere borgere. Dette skal ske ud fra individuelle forudsætninger sammenholdt med erhvervslivets behov.

Kommunerne kan samarbejde om at styrke den arbejdsmarkedspolitiske indsats i regionen. Her tænkes der også på den mulighed, at kommunerne kan samarbejde omkring ledighedsbekæmpelse, introduktions- og opkvalificeringstiltag via samarbejde i regionen.

Jf. § 3 stk. 2 foregår indberetningerne ved, at kommunalbestyrelsen indsender statistiske oplysninger vedrørende ledighed i skemaform til arbejdsmarkedsafdelingen i Direktoratet for Erhverv. Grønlands Statistik kan anvende disse data i medfør af gældende landstingslov om Grønlands Statistik.

Til § 4

Bestemmelsen skal sikre, at der lokalt skabes et samarbejde mellem kommunen og de offentlige og private arbejdspladser.

I medfør af § 4 stk. 2 samt gældende bekendtgørelse om tilskud til kommunale beskæftigelsesforanstaltninger, er der på finansloven afsat tilskudsmidler til kommunerne vedrørende arbejdsløshedsbekæmpelse m.v.

Til § 5

Bestemmelsen tager udgangspunkt i den gældende bestemmelse i § 9. Der er tilføjet en bestemmelse, som sikrer, at der findes erhvervs- og uddannelsesvejledning i kommunen. Disse tiltag er noget, som kommunerne i samarbejde med direktoraterne KIIP og Direktoratet for Erhverv arbejder på at forbedre, bl.a. via etableringen af en egentlig vejlederuddannelse.

Som nyt foreslås det, at kommunerne foranlediger, at der sammen med de ledige, de unge på introduktionstiltag samt andre på opkvalificeringstiltag, udarbejdes individuelle handlingsplaner.

På denne måde søges det også sikret, at de hidtidige ungdomstjenester erstattes med introduktionstiltag, som sikrer, at der finder faglig såvel som teoretisk opkvalificering af de unge sted. Formålet er, at de unge enten forberedes til at kunne blive optaget på en kompetencegivende uddannelse, eller vil have en bedre chance for at kunne opnå varig beskæftigelse.

Landsstyret har til hensigt at ophæve Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 35 af 29. december 1995 om ungdomstjeneste og erstatte den med en bekendtgørelse om uddannelses- og erhvervsintroduktion, der har til formål at opkvalificere ledige både fagligt, teoretisk, personligt og socialt, således at de forberedes til at blive optaget på en kompetencegivende uddannelse eller opnå i varig beskæftigelse.

Uddannelses- og erhvervsintroduktion skal baseres på individuelle handlingsplaner, der indgås mellem den ledige og lederen eller vejlederen på vejledningscentret i kommunen.

En individuel handlingsplan tager udgangspunkt i den lediges ønsker til et fremtidigt liv, hvor vejlederens fornemste opgave er at få den lediges ønsker sammensat således, at der på sigt er mulighed for selvforsørgelse.

Landsstyret er af den opfattelse, at en individuel handlingsplan, der tager udgangspunkt i den lediges ønsker, skaber den største motivation hos den ledige, og dermed større chance for at opnå de mål, som handlingsplanen indeholder.

Det er i denne forbindelse vigtigt, at kommunerne med udgangspunkt i de muligheder, som erhvervslivet også frembyder i regionen, aktivt deltager ved opbygningen af de nye introduktionstiltag, der sikrer, at man tager hensyn til de unges interesser.

Med etablering af vejlednings- og introduktionscentre kan kommunalbestyrelserne ikke fralægge sig ansvaret for opgavernes udførelse. Den enkelte kommunalbestyrelse har således pligt til at udarbejde rapporterings- og kontrolrutiner, der sikrer, at kommunalbestyrelsen og Landsstyret har indsigt i opgavernes varetagelse.

Ledighedsadministrationen ønskes gjort mere tidssvarende, så det sikres, at ledige, som er parate og kvalificerede til at lade sig ansætte, kan blive hjulpet til at få anvist et arbejde. Der skal etableres kvalificeringstiltag efter de lediges kundskaber, såsom revalideringstiltag samt modulopbyggede opkvalificeringstiltag, der så vidt muligt sikrer, at arbejdsstyrken, og specielt personer uden kompetencegivende uddannelse, ikke marginaliseres, når ledigheden opstår.

Det skal samtidig bemærkes, at forhold der reguleres efter Landstingsforordning nr. 4 af 31. maj 2001 om revalidering, ikke er de samme forhold, som reguleres i dette forslag til landstingsforordning om arbejdsformidling.

Der stilles forslag om, at kommunerne skal udarbejde individuelle handlingsplaner for og i samarbejde med de ledige. Disse individuelle handlingsplaner skal udarbejdes, uanset om kommunerne etablerer vejlednings- og introduktionscentre.

I medfør af § 5 stk. 5 planlægges udarbejdet en bekendtgørelse i samarbejde med KIIP og KANUKOKA, hvori indgår bestemmelser om krav til erhvervs- og uddannelsesvejledning.

Til § 6

Bestemmelsen svarer til § 11 i den gældende landstingsforordning. Bestemmelsen skal sikre, at der sker så god en arbejdsanvisning som muligt.

Til § 7

Bestemmelsen svarer i det væsentligste til § 12 i den gældende landstingsforordning, dog vil der efter forslaget endvidere kunne afholdes udgifter til bohaveflytning.

Efter denne bestemmelse planlægges udarbejdet en bekendtgørelse, hvori der fastsættes regler for tilskudsgivning til udgifter til transport og bohaveflytning.

Der arbejdes på oprettelse af en fond eller pulje til at sikre finansieringen af ovennævnte udgifter.

På sigt skal Grønland betragtes som **ét arbejdsmarked**. Arbejdskraftens mobilitet skal til stadighed øges, så arbejdsstyrken reelt har mulighed for at søge arbejde der, hvor der efterspørger arbejdskraft.

Det skal være attraktivt at søge arbejde frem for at være afhængig af sociale ydelser.

Der henvises i øvrigt til § 17 i Landstingsforordning nr. 10 af 1. november 1982 om hjælp fra det offentlige, hvorefter der kan ydes en person, der ikke selv har midler dertil, hjælp til en flytning, som medfører forbedring af pågældendes eller familiens boligmæssige og erhvervmæssige forhold.

Til § 8

Bestemmelsen svarer til § 13 i den gældende landstingsforordning, dog er der sket en sproglig tilretning.

Bestemmelsen skal sikre, at der ikke sker anvisning til en arbejdsplads, som er involveret i en arbejdskonflikt. Bestemmelsen finder kun anvendelse i forbindelse med lovligt varslede arbejdsstandsninger. Der vil derfor kunne ske anvisning til en virksomhed, hvor der verserer en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse.

Til § 9

Bestemmelsen er en sammenskrivning af §§ 14 – 16 i den gældende landstingsforordning med sproglige ændringer.

Bestemmelsen i stk. 2 skal sikre, at kommunen i tilfælde af at et ansættelsesforhold ikke er kommet i stand, modtager oplysning om baggrunden herfor således at kommunen kan vurdere, om dette eventuelt skal have konsekvenser for virksomheden eller for den arbejdssøgende i form af f.eks. ophør af udbetaling af takstmæssig hjælp.

Bestemmelsen i stk. 3 pålægger arbejdsgiveren at betale de udgifter, der har været i forbindelse med en forgæves anvisning.

Til § 10

Landsstyret har i forbindelse med arbejdsmarkedsreformen, samt i samarbejde med det danske ledighedsadministrationssystem AIDA 2, fået udarbejdet et nyt koncept til et IT-baseret ledighedsadministrationssystem.

På sigt skal det være muligt for de ledige at blive serviceret individuelt, ligesom man via ledighedsadministrationssystemet kan få kendskab til uddannelsessteder, uddannelsesmuligheder, jobtilbud m.v. I dette administrative system vil det også være muligt at udføre ledighedsadministrationen. Jobbanken søges etableret.

Jobbanken etableres i overensstemmelse med gældende lovgivning om offentlige myndigheders registre, herunder udarbejdelse af registerforskrifter. Jobbanken vil generere statistiske grunddata. Grønlands Statistik kan anvende disse data i medfør af landstingsloven om Grønlands Statistik. Landsstyreområdet vil kunne anvende data til formål, der er godkendt i relevante registerforskrifter. Data kan tilgå Suliaq, som er et edb-baseret statistikregister i Hjemmestyrets centraladministration, som danner grundlag for udarbejdelse af arbejdsmarkedsanalyser. Suliaq indgår i arbejdsmarkedsreformen.

For at begrænse den administrative indberetningsbyrde for kommunerne kan der indgås aftale mellem Landsstyret og Grønlands Statistik om hensigtsmæssige arbejdsgange, som sikrer Grønlands Statistik adgang til datagrundlaget fra kommunerne.

Landsstyret kan bemyndiges til at fastsætte regler om etablering af jobbank efter stk. 1, herunder regler om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at anvende jobbanken, forventes udmøntet i en bekendtgørelse. Det er hensigten, at kommunerne skal være forpligtet til at medvirke ved gennemførelsen af jobbanken, indberetningen af ledige stillinger og lignende.

Til § 11

Bestemmelsen svarer nogenlunde til § 18 i den gældende landstingsforordning om arbejdsformidling. Landsstyret får dog ikke længere ansvaret for uddannelse af arbejdsmarkedsforvaltningernes personale. Landsstyrets forpligtelse bliver alene at afholde et årligt kursus for denne personalegruppe. Med bestemmelsen sikres det, at arbejdsmarkedskonsulenterne én gang årligt bliver orienteret om nye tiltag, fortolkninger af gældende bestemmelser m. v. samt får lejlighed til at drøfte administrationen af lovgivningen, hvilket bl.a. vil kunne sikre ensartet administration i landet.

Reglen om afholdelse af et kursus for de nyvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer skal sikre, at de bliver bekendt med lovgivningen på området, og herved medvirker til at sikre, at lovgivningen efterleves.

Udgifter til kursusafholdelse efter denne bestemmelse fordeles mellem kommunerne og Landskassen således, at Landskassen afholder følgende udgifter: Rejser, ophold samt øvrige normale kursusudgifter, herunder udgifter til lokale og undervisere. Kommunen afholder kursusafgiften og dagpenge til kursusedtagerne fra kommunerne.

Til § 12

Bestemmelsen svarer til § 19 i den gældende landstingsforordning.

Der er på nuværende tidspunkt afsat midler på finansloven til tilskudsgivning efter denne bestemmelse samt Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 42 af 28. september 1994 om tilskud til kommunale beskæftigelsesforanstaltninger og Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 37 af 29. december 1995 om tilskud til kommunale ungdomstjenester.

Landsstyret kan yde tilskud med beskæftigelsesfremme for øje til bygder og yderdistrikter, hvor det generelt er vanskeligt at opstarte nye arbejdspladser.

Kommunerne har ud over beskæftigelsesfremmende foranstaltninger mulighed for at oprette aktiveringsprojekter efter landstingsforordning om aktivering af ledige. Udgifter til denne form for aktivering er en ren kommunal udgift.

Til § 13

Bestemmelsen om forsøgsvirksomhed blev indarbejdet i lovgivningen i 1999 og ønskes bibeholdt. Det er hensigtsmæssigt fortsat at kunne etablere forsøgsordninger, således at nye muligheder for at sikre beskæftigelse, kan afprøves som forsøgsordning.

Til § 14

Denne bestemmelse er ny. Bestemmelsen skal sikre, at arbejdsmarkedsindsatsen løbende beskrives og videreudvikles. En årlig rapport vil være et hensigtsmæssigt redskab for Landsstyret til en videre udvikling af arbejdsmarkedsindsatsen.

Til § 16

Ved forordningens ikrafttræden ophæves den gældende forordning. Hjemmestyrets bekendtgørelser i medfør af landstingsforordningen forventes revideret snarest og senest i år 2004.